Factsheet bommenregeling gemeentefonds

Algemeen

Gemeenten kunnen via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog (de zogenoemde bommenregeling). Het vergoedingspercentage voor bijdragen die vanaf 2021 worden verstrekt is 68%. Deze factsheet bevat informatie over de manier waarop gemeenten een aanvraag kunnen indienen. Daarnaast wordt ingegaan op hoe om te gaan met kosten van derden op dit terrein.

Bijdrage aanvragen

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage dient de gemeente een raadsbesluit in waarin de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten zijn opgenomen. Er hoeft geen verdere onderbouwing overlegd te worden. De bijdrage heeft betrekking op de gemaakte kosten exclusief btw. In het raadsbesluit dient daarom duidelijk te worden gemaakt wat de bedragen exclusief btw zijn.

De raadsbesluiten worden bij voorkeur verstuurd per e-mail via regelingen@minbzk.nl. Per post kan dit naar:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
t.a.v. FEZ/Begrotingszaken/Regelingen
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Uitkeringsmoment

Aanvragen die vóór 1 april door het ministerie van BZK zijn ontvangen worden, na beoordeling, in het jaar van ontvangst toegekend. Verzoeken die het ministerie vanaf 1 april ontvangt worden meegenomen in het volgende jaar. Via de meicirculaire van het gemeentefonds ontvangen gemeenten informatie over het toegekende bedrag. De uitbetaling van het bedrag loopt vervolgens mee in de reguliere bevoorschotting van de uitkering uit het gemeentefonds[1].

Kosten van derden

Alleen gemeenten kunnen een aanvraag indienen bij het ministerie van BZK. In de praktijk komt het voor dat gemeenten ook kosten van derden in het raadsbesluit opnemen.
Het ministerie van BZK heeft hier in principe geen bezwaar tegen, maar acht terughoudendheid van belang. Er is voor de kosten van derden verschil tussen een particulier met een ‘spontane vondst’ op eigen grond of een projectontwikkelaar die opdracht heeft gegeven tot ‘grondroerende werkzaamheden’. Wat BZK betreft geldt voor de laatste categorie het principe ‘de verstoorder betaalt’ en ligt een bijdrage via de bommenregeling niet in de rede. Voor de eerste categorie ligt een bijdrage wel voor de hand. Het kan dus per geval verschillen of een bijdrage voor kosten van

[1] De uitkering gemeentefonds voor enig jaar wordt in 50 (wekelijkse) termijnen uitbetaald aan gemeenten.

derden legitiem is. Richtsnoer is dat de bommenregeling in het gemeentefonds niet is bedoeld voor het compenseren van private partijen voor kosten die anders door de markt zouden worden gedragen. In de optiek van BZK is de gemeente het beste in staat om de lokale situatie te beoordelen en om, in het verlengde, de vraag te beantwoorden of het opnemen van kosten van derden in het raadsbesluit in het betreffende geval legitiem is.

Nationaal Programma berging vliegtuigwrakken Tweede Wereldoorlog
In 2019 startte het nationaal programma Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog. Voor de bergingen die onderdeel uitmaken van het programma ontvangen de betreffende gemeenten via de bommenregeling een bijdrage van 100% aan de door hen gemaakte kosten. Voor meer informatie over het nationaal programma zie: Opgraven vliegtuigwrakken Tweede Wereldoorlog | Tweede Wereldoorlog | Rijksoverheid.nl.

Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten
In 2021 is het Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten (Kenniscentrum OO) door het ministerie van BZK opgericht. Het kenniscentrum helpt gemeenten hun taken en rol op het vlak van ontplofbare oorlogsresten te vervullen. Het heeft drie kerntaken: het is ten eerste een vraagbaak voor gemeenten en biedt antwoord op vragen over onder andere het proces van opsporing, het stelt een afwegingskader op voor gemeenten en het is verantwoordelijk voor de oprichting en uitvoering van een onderzoeksprogramma. De uitvoering van het Kenniscentrum OO is ondergebracht bij Rijkswaterstaat vanwege hun specifieke expertise op het gebied van kenniscentra. Voor meer informatie zie Home - Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten (kenniscentrum-oo.nl).

Meer weten?
Meer weten over de bommenregeling? Mail dan naar postbus.gf@minbzk.nl.